

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de AAMBINDER

De predikbeurten van Huntington [p.8]

Gereformeerde Gemeente Nieuwer Ter Aa

De in Nieuwer Ter Aa wonende leden van de Gereformeerde Gemeente te Zeist (die in 1925 naar Utrecht worden overgeschreven) komen 's zondags aanvankelijk als huisgemeente bijeen om een preek te lezen en gezelschap te houden. In 1928 betrekken zij echter een nieuw kerkgebouw (met 130 zitplaatsen) aan de Dorpsstraat. Op 10 maart 1930 volgt de instituering tot zelf-

standige gemeente. Op 27 februari 1955 brandt het kerkgebouw vrijwel volledig af. Mede dankzij de financiële steun van een groot aantal zustergemeenten kan het al spoedig worden herbouwd. In 2003 krijgt het kerkgebouw aan de voorkant een nieuw portaal en wordt het interieur vernieuwd. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 140.

09/02/2017
jaargang 95

nr 19

‘Gedenkt aan de vrouw van Lot’

We kennen allen de geschiedenis van Lot uit Genesis 19 en hoe de Heere hem, zijn vrouw en zijn twee dochters bracht buiten de stad Sodom, omdat de Heere Sodom zou verderven.

Gedenkt aan de vrouw van Lot.

Lukas 17:32

De Heere Jezus haalt deze geschiedenis aan in het gesprek dat Hij met de farizeeën heeft naar aanleiding van hun vraag wanneer het Koninkrijk van God zou komen. In dit korte zinnetje: ‘Gedenkt aan de vrouw van Lot’, ligt een uitgebreide prediking opgesloten.

Zeer aardsgezind

De vrouw van Lot. Lot, een kind van God, maar zeer aardsgezind, begerig naar aardse rijkdom en al te meegaand, wat de zonde betreft. Dag op dag heeft hij zijn rechtvaardige ziel gekweld in het goddeloze Sodom. Zijn vrouw zal dat wel bemerkt hebben. Ze heeft hem horen bidden en zijn schuld belijden voor het aangezicht des Heeren.

In de laatste nacht dat ze nog in Sodom waren, hebben twee engelen in hun huis overnacht. Ze was er getuige van hoe de boze lieden van de stad met blindheid geslagen werden. Ook zij werd, toen Lot en de zijnen nog aarzelden, door die ‘mannen’ bij de hand gegrepen om ‘de verschoning des HEEREN over hem’.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

De HEERE had tot hen gezegd: Behoud u om uws levens wil; zie niet achter u om en sta niet op deze ganse vlakke. Wat een genadebemoeningen in het leven van deze vrouw. Nabij het Woord en getuige van de genadewerken des HEEREN. De HEERE betoonde geen lust te hebben in haar dood noch ondergang, maar Hij bewees haar Zijn goedheid door haar te onttrekken aan het vreselijke oordeel dat Sodom treffen zou.

Op weg naar Zoar

Op weg naar Zoar, bijna behouden, ziet de vrouw van Lot in strijd met het gebod des HEEREN achterom en terstond treft het oordeel van God haar. Haar hart stond stil en werd in haar als een steen. Ze werd een zoutpilaar. In een ogenblik had Lot zijn vrouw en hadden de dochters hun moeder verloren. Aangrijpend.

In de geheel uit zout bestaande berggrugten zuiden van de Dode Zee zou in een rotsvorm de gestalte van een vrouw, de vrouw van Lot, zichtbaar zijn. Wat hiervan zij, dat ze een zoutpilaar geworden is, is niet twijfelachtig. Gods Woord, de waarheid, zegt het ons.

Ze zag om. Wat bleek daaruit? Wel, dat ze wel Sodom uit was, maar dat haar hart daar gebleven was, met al de vezels van haar bestaan er nog aan verbonden. Ze kon er niet van loskomen. Zoveel moest ze daar achterlaten. Wellicht heeft ze gedacht: Misschien valt het allemaal wel mee. Zou het nu werkelijk wel nodig zijn om op de vlucht te gaan?

Haar verkleefdheid aan Sodom doet haar nog éénmaal omzien. Een zoutpilaar! De vrouw van Lot, geroepen mee uit te trekken uit Sodom, op weg naar de plaats der behoudenis. Toch vreselijk omgekomen. Het oordeel aangezegd, de lieflijke roepstem gehoord: Behoud u! De plaats van behoudenis aangewezen, het genadewerk Gods gezien en gehoord, misschien weleens onrustig geweest, ziende op de zonde en ongerechtigheid in Sodom en toch: Voor eeuwig omgekomen.

In dit nummer

4 Commentaar:
Een brug te ver

6 Een schrijven van
ds. G.H. Kersten
aan Westzaan

20 Waarom ontbreekt
de stam van Dan?

- 2** Gedenkt aan de vrouw van Lot
- 3** Onderwijs van vader Smytegelt [6]
- 5** Jong zijn vroeger en nu [2]
- 7** Dat wil zeggen
- 8** De predikbeurten van Huntington [2]
- 9** Vaders en moeders appen ook
- 10** “Van Heidelberg naar Dordrecht en terug”
- 11** Jeugdtribiek
- 12** Boekennieuws
- 13** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 15** Kerkdiensten

Onderwijs van vader Smytegelt [6]

Geen onherroepelijke keus

Een beeld van de mens, die weleens bezig is met de vragen aangaande zijn eeuwige bestemming. Soms onder de indruk onder de prediking van het Woord van God. Ze nemen zichzelf voor de zonde te vlieden en hun werelds leven te verlaten. Ze hebben weleens iets gezien van het goede van de dienst des HEEREN en het geluk van

Veel arbeid laat de Heere aan onze ziel ten koste leggen en toch: Achterom zien? God wat en de wereld wat? Gedenkt aan de vrouw van Lot!

hen die de Heere vrezen. Het onderzoek van Gods Woord is hun een vermaak en toch, het komt niet tot een onherroepelijke keus in hun leven. Als het er op aan komt hebben ze toch met een Demas de tegenwoordige wereld lief. Gedenkt aan de vrouw van Lot!

Veel arbeid laat de Heere aan onze ziel ten koste leggen en toch: Achterom zien? God wat en de wereld wat? Gedenkt aan de vrouw van Lot!

Wie volharden zal

Is er ook in het genadeleven niet vaak verzet tegen een onvoorwaardelijk volgen van de Heere, maar integendeel een koesteren van het vlees, een toegeven aan de zonde, een achterom zien?

Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden. Gedenkt aan de vrouw van Lot!

*Leer mij, o HEER! den weg door U bepaald;
Dan zal ik dien ten einde toe bewaren;
Geef mij verstand, met Godd'lijk licht
bestraald;
Dan zal mijn oog op Uwe wetten staren;
Dan houd ik die, hoe licht mijn ziel ook
dwaalt;
Dan zal zich 't hart met mijne
daden paren.*

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Van de zaligmakende werking van God de Heilige Geest

Vr. 'Ja maar', zeggen ze, 'ik heb nooit het getuigenis van de Geest Gods gehad'.

Antw.

- 1e. Wij zeggen: 'Maak consciëntie van het liegen'
- 2e. Hebt gij het getuigenis nooit gehad? Hoe zijt gij dan staande gebleven?
- 3e. Wacht, de Heere heeft Zijn tijd. Wie zegt dat gij het getuigenis ook nooit zult krijgen?
- 4e. Zegt gij: 'Zouden er wel sterven die dat getuigenis niet krijgen?' Wij denken, neen! De een minder en de ander meer. Als het op het sterven aankomt, dan vertelt men het wel en ook als de Heere vraagt: 'Hoe staat het? Hebt gij het gehad of niet?' Zoudt gij het dan durven ontkennen?

Zegt gij: Ja, maar zou ik verzekerd zijn en niet heiliger leven? De zonden blijven nogal. Wel, de bruid vond de Heere en zij liet Hem weder gaan. 'Het zal u tot doornen zijn, maar het is Mij aangenaam', zegt God, dat gij daarover schreit en treurt. En zij maken een nieuw verbond met God, zij vernieuwen het in 't Avondmaal. 'Ik zal maken', zegt God, 'dat uw zonden zo niet meer woelen. Gij zult meer ondervinden als gij recht handelt'.

Maar wij zijn te eigenzinnig, wij willen anders dan God wil. 'Wilt Gij mij tijd geven', zeggen ze tegen God, maar God zegt: 'Gij moet de middelen gebruiken, Mij rechtvaardigen in Mijn doen, ziet dan, wat Ik zal geven'.

Zegt gij: 'Ja, maar het duurt zo lang'.

'Wel, wacht totdat Ik het u geef', zegt God.

Zegt gij: 'Ja, maar ik zal mogelijk spoedig sterven'.

'Niet eerder dan wanneer het Mij belieft', zegt de Heere.

Vr. Welke is de vijfde zaligmakende werking van de Heilige Geest?

Antw. Dat Hij eeuwig bij hen blijft.

Vr. Hoe blijft Hij altijd bij hen?

Antw. Met Zijn genade. Eens genade, altijd genade, maar niet altijd met sterke invloeden tot vertroosting en heiligmaking.

Vr. Waarín werkt de Geest deze werking?

Antw. In hun hart.

(wordt vervolgd)

Een brug te ver

Op de christelijke gereformeerde synode vorige maand vond een meerderheid van de afgevaardigden het niet verantwoord om een officieel verband aan te gaan met de Protestantse Kerk in Nederland. Daarvoor werd de afstand te groot geacht.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

In 2013 ging de synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken akkoord met het in de kerkdiensten laten voorgaan van predikanten uit de PKN, mits deze van gereformeerde signatuur waren. Tussen de christelijk gereformeerden en de Gereformeerde Bond bestaan al jarenlang allerlei contacten. Dat synodebesluit lag in het verlengde daarvan. Maar hoe lag die kanselruil kerkordelijk aan de kant van de Protestantse Kerk?

Vijf kerken

Besprekingen daarover leidden vorig jaar tot het Vijfkerkenoverleg. Ook de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Voortgezette Gereformeerde Kerken werden daarbij betrokken. In dat kader kwam men tot het voorstel om elkaars attestaties te erkennen en elkaars kansels open te stellen. De synode van de PKN ging daar met algemene stemmen mee akkoord. Zo'n brede regeling ging de meeste christelijke gereformeerde synodeleden echter te ver. En terecht. De Protestantse Kerk is immers een zeer heterogeen gezelschap. Veel predikanten daar hebben weinig of geen binding met de gereformeerde belijdenis. En van de meeste gemeenteleden geldt hetzelfde. Dat kan niemand ontken-

nen. Als gevolg van de voorgestelde regeling zouden die echter in principe allemaal geaccepteerd kunnen worden.

Niet uit te leggen

Kerkelijke samenwerking en kerkelijke eenheid worden in de huidige tijd nogal eens aangeprezen met het argument dat al die verschillen niet uit te leggen zijn aan je onkerkelijke buurman. Kerkelijke verdeeldheid zou een luxe zijn, die we ons in deze tijd van secularisatie niet meer kunnen veroorloven.

Dat is wel een merkwaardige manier van redeneren. Dergelijke argumenten zijn volstrekt vreemd aan de gereformeerde belijdenis en de gereformeerde traditie. Ze zijn ook volstrekt vreemd aan de Bijbel. Ze passen wel goed in het huidige culturele klimaat (ook binnen de kerken) waarin de leer niet meer van wezenlijk belang wordt geacht en waarbij de waarheidsvraag niet meer doorslaggevend is. De vraag naar de waarheid van de voorgestelde leer en de waarachtigheid van het geloof wordt vaak niet eens meer gesteld. Het gaat er tegenwoordig om of iets aanspreekt, of het goed voelt. Pluraliteit, verscheidenheid dus, binnen de kerk geldt als iets positiefs. Je moet de ander in zijn waarde laten. Mensen moeten

ruimte krijgen voor hun eigen geloofsbeleving. Ieder zoekt een geloofsbeleving die bij hem past.

Het Bijbelwoord dat de wind blaast waarheen hij wil (Joh. 3:8), wordt vaak uitgelegd alsof Gods Geest alle kanten uit kan. Maar wezenlijk voor het werk van de Heilige Geest is dat God daarin op het hoogst verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd wordt.

Dat is ook kenmerkend voor de zuivere verkondiging van het Evangelie en die zuivere verkondiging vormt, evenals de kerkelijke tucht, een wezenlijk kenmerk van de kerk (NGB 29). Bij allerlei afspraken die het hart van het kerkelijk leven raken, moet dat voorop staan. Anders haalt men door de achterdeur binnen, wat men eerst bij de voordeur heeft afgewezen.

Samenwerkingsgemeenten

Jaren geleden zijn de christelijk gereformeerden nauwe banden aangegaan met de Nederlands Gereformeerde Kerken. Inmiddels zijn die er ook met de vrijgemaakten. In tal van plaatsen is er een intensieve samenwerking of vormt men zelfs één gemeente.

Terwijl echter de christelijke gereformeerde synode in het verleden de vrouw in het ambt heeft afgewezen en recent homoseksuele relaties veroordeelde, ligt dat bij de Nederlands gereformeerden helaas anders. Ook de vrijgemaakten staan op het punt om de vrouw tot het ambt toe te laten. Hoe moet men daar in die samenwerkingsgemeenten mee omgaan?

Door deze nauwe samenwerking worden serieuze pogingen in de Christelijke Gereformeerde Kerken om op belangrijke punten de tijdgeest te weerstaan, in feite onderuit gehaald. Maar wat eenmaal uit de hand gelopen is, is niet zo gemakkelijk meer terug te draaien. Tot droefheid van hen die die gevaren wel degelijk beseffen. De zuivere leer en de ware godsvrucht veroorzaken scheiding, maar geven ook binding. Bij allerlei interkerkelijke gesprekken zijn die beide gezichtspunten van wezenlijk belang. Wij belijden een algemene of katholieke christelijke kerk. Maar de breedte van die kerk (de katholiciteit van de kerk) is de breedte van het smalle pad. Meer niet.

Lang niet alles wat zich met de naam van kerk bedekt, is dat ook werkelijk (art. 29 NGB). Maar wat innerlijk bijeen hoort als vrucht van het werk van Gods Geest, hoort ook uiterlijk met elkaar verbonden te zijn. Als we daar iets van beseffen, moet schaamte ons aangezicht bedekken.

Jong zijn vroeger en nu [2]

Ongeveer vijfenveertig jaar na de uitgave "Jeugd in Nood" van het Landelijk verband van Jongelingsverenigingen krijgt een commissie van de Generale Synode de opdracht om het 'verontrustende verschijnsel van kerkverlating, met name onder onze jongeren' te onderzoeken en aanbevelingen te doen om (doop)leden te behouden.

Werkgroep Gezin

Laten kerkenraden de uitwonende studenten niet vergeten.

Ook in deze notitie, die op de Generale Synode van 1992 besproken werd, was aandacht voor gezinnen en jongeren.

De toon van dit rapport is net zo warm als die in de brochure uit 1946: 'In het bijzonder vragen we aandacht voor onze jeugd. In het algemeen heeft de jeugd in ons land haar eigen weg gekozen en haar eigen cultuur opgebouwd. (...) De levensstijl van de moderne jeugd ademt verzet tegen alles wat traditioneel is. En juist die vrijheid in levensstijl (...) oefent een grote aantrekkingskracht uit op onze kerkelijke jeugd'. Er klinkt zorg in door: 'Ouders en onderwijsgeevenden op reformatorische scholen moeten zich moeite getroosten een christelijke levensstijl te handhaven. Op jongeren wekt het vaak de indruk alsof het ons als opvoeders alleen om de vorm gaat'. De schrijvers van het rapport hebben er een verklaring voor: 'Over handhaving van vormen werd vroeger niet of nauwelijks gesproken, deels omdat de maatschappij de tegenstelling niet zozeer opriep als nu'. Maar er is nog een reden: 'Het geweten en het gemeenschappelijk gevoelen met betrekking tot veel zaken werden

zonder veel woorden door het voorleven gevormd'.

Identificatiefiguren

Het geestelijk leven en het voorleven daarvan worden dus verdrongen. Als in de gezinnen niet meer wordt meegegeven wat wezenlijk is, blijft de vorm over. Identificatiefiguren ontbreken, het gezin wordt uitgehold door zaken als de media en de jacht van het moderne leven. 'Door hun grotere mate van ontwikkeling worden jongeren indringender geconfronteerd met de ingrijpende vragen van deze tijd. In de kerk horen ze nog wel vertrouwde bekende klanken, maar het staat alles zo ver van de werkelijkheid af.

Wat is er dan nodig? 'Wij hebben bekeerde vaders en moeders nodig. In het gezin moeten kinderen bekend gemaakt worden met een leven in de vreze des Heeren'. Dat betekent dat het Woord allereerst in de harten van de opvoeders moet zijn, zodat zij dat op hun beurt kunnen inscherpen en daarvan spreken (Deut. 6:7). Godsdienstige opvoeding is nodig: het gezamenlijk gebed, het lezen van de Schrift en het samen zingen.

Maar er ligt ook een taak voor de kerk: prediking, catechisatie, huisbezoek en kerkelijk gebonden jeugdwerk. 'De jeugd van de gemeente moet immers gebracht worden tot de waarheid Gods. Maar het gaat om verstand én hart'. Het catechisatie-uur is naast het onderwijs in de leer ook een mooie gelegenheid om met jongeren te spreken over de vragen die zij hebben over deze tijd, over levensstijl, over het eigene van de gemeenten en om kerk en jongeren te verbinden. Dat vraagt van de ambtsdragers een gedegen voorbereiding. 'De toerusting van de catecheet voor de jeugd van nu verdient, ook gezamenlijk als gemeenten, heel nadrukkelijk onze aandacht'.

Spreken op huisbezoek

Het huisbezoek gaat over vrucht op de prediking in het hart, maar er is ook ruimte om te spreken met jongeren over hun staan in het leven van alledag, over levensstijl, over de taak van ouders en jongeren. Laten kerkenraden de uitwonende studenten niet vergeten en diegenen die in de verpleging werken. Dit alles is volgens het bevestigingsformulier het naarstig toezien 'of een iegelijk zich behoorlijk gedraagt in belijdenis en wandel'.

Toerusting en vorming vanuit het heilig Woord des Heeren is wel de eerste opdracht van het jeugdwerk. Binnen het jeugdwerk kunnen zij voorbereid worden op hun staan in de maatschappij. 'Daarnaast is de vereniging een belangrijke ontmoetingsplaats binnen de gemeente waar jongeren met hun vragen terecht kunnen'.

Leidinggeevenden hebben het gebed en de steun van ouders en de ambtsdragers nodig. Ambtsdragers worden opgeroepen te laten merken dat ze zich betrokken weten bij het jeugdwerk. Op deze manier wordt de band tussen jongeren en gemeente versterkt.

Gods zegen

Van onze kant ligt er veel schuld en past ons verootmoediging. Het zijn onze zonden die scheiding maken. Aan de andere kant lezen we ook in de Schrift: 'Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest Die op u is, en Mijn woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad uws zaads, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid toe' (Jes. 59:21).

Moge de Heere Zelf dit Woord waarmaken in deze tijd.

(wordt vervolgd)

Een schrijven van ds. G.H. Kersten aan Westzaan

Jaren achtereen bleef in de kring van vrienden van ds. G.H. Kersten (1882-1948) te Westzaan een briefje van zijn hand bewaard. Het zou wel eens het laatste schrijven kunnen zijn dat de ernstig zieke ds. Kersten heeft verzonden. Op 6 september 1948 nam de Heere hem weg.

ds. M. Golverdingen,
Dordrecht

Gelet op de historische betekenis van het schrijven en het rijke getuigenis van Gods genade door ds. Kersten daarin vertolkt, publiceren we het briefje in De Saambinder. Voor een goed begrip laten we eerst het schrijven zelf volgen en daarna enkele verklarende aantekeningen.

Waarde, 1 Sept. 48.

Geachte Vrienden,

Ik moet u wel zeer hartelijk dank zeggen voor de blijken uwer liefde, die gij mij deed toekomen. Zoo gij weet zijn mijn jongste twee dochters getrouwd en een harer is naar Amerika vertrokken. Intusschen werd ik ziek en heb van den Heere begeerd mijn laatste dochter te mogen trouwen. Toen ben ik niet mee geweest naar het stadhuis, maar ik heb krachten gekregen om het huwelijk in de kerk te bevestigen. En nu ben ik ziek. Ik kan niet van het bed en vannacht kreeg ik een zoo hevigen hartaanval, dat ik geen uitkomst meer zag. Ik ben zeer vertroost uit Ps. 16:3b berijmd en

hetzij dat wij leven hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren. Hij overwon en heeft de sleutelen der hel en des doods. O, dat is mijn sterkte en blijdschap, dat toch al Gods lieve volk moed houde. Groet hen allen en in het bijzonder ook den kerkeraad. Meer kan ik niet schrijven, ik ben te moe. Gedenk mijner in uw gebeden. Zijt Gode bevolen en met de uwen van ons allen zeer hartelijk gegroet en nogmaals ook van mijn vrouw hartelijk bedankt.

Ds. G.H. Kersten

Enkele nadere gegevens

De eerste vraag die de brief oproept, is de vermelding van Waarde (Zld) als plaats van verzending. Ds. Kersten reisde na de bevestiging van het huwelijk van zijn jongste dochter op 26 augustus 1948 te Rotterdam naar de karakteristieke Zeeuwse boerderij "De Puthoek" in Waarde. Daar verbleef hij de laatste tijd herhaaldelijk bij zijn zoon W.J. Kersten om enige ontspanning te vinden. Hier ging hij ook de eeuwige rust binnen, die er overblijft voor het volk van God.

Opvallend zijn ook 'de blijken uwer liefde', die de Westzaanse vriendenkring aan ds. Kersten liet toekomen. Na de oorlog was er sprake van grote schaarste. De overheid hield daarom na 1945 een bonnenstelsel in stand. Het beoogde een zo rechtvaardig mogelijke verdeling van levensmiddelen en gebruiksartikelen onder de bevolking. Pas in 1948 verdween dit bonnenstelsel. Alleen koffie bleef voorlopig nog op de bon.

De vraag rijst wie er deel hebben uitmaakt van de Westzaanse vrienden, waarbij ds. Kersten de kerkenraad nadrukkelijk noemt. Het gedenkboek "Wij gedenken Uwer weldadigheden" (1988) biedt wel een aantal namen. We zullen met name moeten denken aan mensen als ouderling G. Tanger, zijn twee ongetrouwde zusters ('tante Ma' en 'tante Guurtje') en mevrouw weduwe M.A. Stuurman. Ds. Kersten en zijn vrouw waren vaak aanwezig ten huize van de twee zusters waar het gezelschap bij-

Overwinteren

eenkwam. Dit was ook de locatie waar de predikanten en studenten altijd logeerden.

Christus en Zijn volk

Ds. Kersten sluit zijn briefje af met een drievoudige heenwijzing naar de Heilige Schrift. Ik geef de teksten weer met de vindplaatsen. 'De schoonste plaats mat Gij met ruime snoeren, O heerlijk erf, gij kunt mijn ziel vervoeren' (Ps. 16:3b, berijmd). Het is duidelijk dat hij door dit onderwijs in de volle ruimte werd geplaatst.

Ds. Kersten getuigt aan het einde van zijn brief van de sterkte en blijdschap die zijn ziel doortrekken bij het naderen van de dood. In die zaligheid zullen al Gods kinderen mogen delen door de bediening van de Levensvorst.

Dat klonk ook door in de titel van de bundel toespraken uitgegeven na zijn begrafenis: "De snoeren in liefelijke plaatsen gevallen". Meetsnoeren werden bijvoorbeeld gebruikt bij de verdeling van een erfenis in de vorm van een akker. De briefschrijver verbond deze gedachte van erfenis, van eigendom met Romeinen 14:8b: 'Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren'. Christus heeft voor Zijn volk de volle zaligheid verworven. De schrijver verwijst ten slotte naar Openbaring 1:18b: 'En Ik heb de sleutels der hel en des doods'.

Ds. Kersten getuigt aan het einde van zijn brief van de sterkte en blijdschap die zijn ziel doortrekken bij het naderen van de dood. In die zaligheid zullen al Gods kinderen mogen delen door de bediening van de Levensvorst. 'Dan ga ik op tot Gods altaren, tot God, mijn God, de Bron van vreugd'.

'Laat het maar eens overwinteren', zo hoort u misschien weleens in een preek. Wat wordt daarmee bedoeld? Is dat een negatieve instelling? Getuigt dit van wantrouwen? Ontbreekt hierbij de bewogenheid en de blijdschap over het beginnende werk van Gods Geest? Zo zouden er meer vragen gesteld kunnen worden. Terecht of niet terecht. Maar laten we eerst eens naar de Heilige Schrift luisteren. Want daar lezen we namelijk over de zaak, die we met laten 'overwinteren' bedoelen. De Middelaar is aan het begin van Zijn openbare ambtelijke dienst. In het tweede hoofdstuk van het vierde Evangelie lezen we van Zijn verblijf in Jeruzalem. Het is na de eerste tempelreiniging. In heilige ijver voor de inzetten van Zijn Vader komt Hij op voor de heiligheid van deze inzetten, die totaal veruitwendigd waren. Daarna lezen we over de vele wonderen die Hij tijdens de drukte van de paasdagen daar deed. 'En velen geloofden in Zijn naam...', schrijft Johannes dan neer. Dat is toch geweldig? Daar moeten we toch blij om zijn? Opvallend dat er dan wat bij staat: 'Maar Jezus Zelf betrouwde hun Zichzelf niet, omdat Hij hen allen kende. En omdat Hij niet van node had dat iemand getuigen zou van de mens; want Hij Zelf wist wat in de mens was' (Joh 2: 23-25). Hij blijft dus op afstand van veel van deze 'gelovigen' (23m). Hij kijkt het eens aan. Hij zegent zeker niet in of legt niet direct de handen op. Want Hij weet volmaakt hoe het vanbinnen is. Hij peilt de diepten van een 'gelovig' mensenhart. Misschien zijn ze wel onder de indruk geweest van wat men van Jezus ziet en hoort. Wat ontbrak daar vanbinnen dan? Geloof is toch geloof? Hier eindigt hoofdstuk 2. Waarom laat Hij het dan overwinteren? Weten we het antwoord hierop niet?

Zou het toevallig zijn, dat het volgende hoofdstuk direct begint met de noodzaak van wedergeboorte (Joh. 3:3, 5, 7) als wortel van het zaligmakende geloof? (3:16) Zou het antwoord niet zijn het gemis van dit hartenwerk des Geestes? Het gemis dus van 'die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking uit de doden, levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt, die God zonder ons in ons werkt' (DL, 3-4, 12). Als dit gemist wordt kunnen we wel over 'geloof' spreken, maar het is niet het ware (HC zondag 7). Want dáár komt het voor ons allen op aan. Daarom is laten overwinteren geboden en Bijbels, naar de Geest van Christus. Met het gebed dat de wederbarende Geest Zelf het getuigenis van de waarheid in het binnenste geeft. In het hart en in de vruchten.

v. A.

Hoofdstuk 14 Het zaligmakend geloof

I. De genadegave van het geloof is het werk van de Geest van Christus in de harten van de uitverkorenen¹, die hen in staat stelt om te geloven tot behoud van hun ziel.² Het geloof wordt gewoonlijk door de prediking van het Woord gewerkt.³ Samen met de bediening van de sacramenten en het gebed wordt de prediking ook gebruikt om het geloof te vermeerderen en te versterken.⁴

1. Ef. 1:17-19; Ef. 2:8; 2 Kor. 4:13; 2. Hebr. 10:39; 3. Rom. 10:14,17; 4. Luk. 17:5; Hand. 20:32; Rom. 1:16-17; Rom. 4:11; 1 Petr. 2:2.

II. Door dit geloof gelooft een christen dat alles wat in het Woord geopenbaard is, waar is, vanwege het gezag van God, Die Zelf daarin spreekt.¹ Het geloof reageert op een verschillende manier op alles wat ieder afzonderlijk gedeelte van het Woord bevat: het gehoorzaamt de geboden², het beeft voor de dreigingen³ en omhelst de beloften van God voor dit leven en het toekomstige.⁴ Maar de voornaamste werkingen van het zaligmakende geloof zijn het aannemen en ontvangen van Christus en het rusten op Hem alleen voor rechtvaardiging, heiliging en het eeuwige leven, op grond van het genadeverbond.⁵

1. Joh. 4:42; Hand. 24:14; 1 Thess. 2:13; 1 Joh. 5:10; 2. Rom. 16:26; 3. Jes. 66:2; 4. 1 Tim. 4:8; Hebr. 11:13; 5. Joh. 1:12; Hand. 15:11; Hand. 16:31; Gal. 2:20.

DE GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

De predikbeurten van Huntington [2]

‘Hij preekt als een ambachtsman’

Op veel plaatsen ging Huntington voor. Hij sprak en preekte, in de Londense buitenwijken en omliggende dorpen, soms in de open lucht, soms bij iemand in huis, zonder daarvoor enige vergoeding te ontvangen.

J. van 't Hul,
Lieren

William Huntington sprak, ‘zonder buidel en zonder male’. Hij was al buitengewoon vergenoegd dat men hem beluisteren wilde, dat hij onder het preken troost voor zijn eigen hart ontving, veel opening in het Woord en zegels van bekering op zijn bediening. In Woking (ten zuiden van Londen) ontstond een kleine gemeente van independenten (zij die zich niet wilden voegen naar de regels van de Staatskerk). Daar werd Huntington voor de eerste maal in het ambt bevestigd.

Deze dienst werd geleid door ds. Torial Joss, een methodisten-predikant uit Londen. Voor ds. Joss (een bekeerde zeekapitein) was het geen vraag of Huntington wel door God tot de heilige dienst geroepen was. In die bevestigingsdienst zei ds. Joss onder meer: ‘Als we een Bijbel hebben, zal het niet moeilijk zijn om te bewijzen dat William Huntington een roeping tot het predikambt van God ontvangen heeft’. En tot Huntington zei hij kort en goed: ‘Neem uw bijl op en zet u tot de arbeid’. ‘Huntington was op weg om in Gods hand gevormd te worden tot een instrument, dat tal van mensen zou leiden tot de kennis van het Evangelie’, aldus Huntingtons biograaf Thomas Wright.

De schare verdeeld

Het kerkje in Woking was al gauw te klein. Velen konden er op zondagmorgen niet eens meer in. Dan verdeelde Huntington de schare in twee groepen. Voor de eerste groep sprak hij de preek uit die hij thuis had voorbereid. Na de dienst trok hij zich

William Huntington

enkele minuten terug voor overdenking van een andere Bijbeltekst, boog zijn knieën om opnieuw licht van Boven te mogen ontvangen, en ging opnieuw voor, nu voor degenen die zojuist niet meer naar binnen hadden gekund.

Onder zijn bediening was er weerklank op de bergen. Maar de onruststokers waren ook op de been. De ene keer sloegen ze het weinige dat Huntington had kort en klein, de andere keer luidde men op de vreemdste momenten de klok van de kerk. Zijn portret werd op straat met fakkels verbrand. Voor de kerkdeur stonden de vijanden al Joelend en schreeuwend Huntingtons preken na te doen.

Maar daar wist de hemel ook van: ‘De Heere gaf uitkomst. Een storm begon boven het stadje te razen en bliksemflitsen verlichtten de huizen en de verschrikte gezichten van de drieste onverlaten. De regen kletterde in stromen neer. Toen stond Huntington op en riep uit, terwijl hij zijn handen naar de hemel ophief: ‘Die tegen de Heere opstaan, zullen vergaan’. De aanstichtster van de rellen -jawel, een vrouw-, werd de volgende ochtend in beschonken toestand dood op straat aangetroffen.

Zelf zei Huntington over alle vijandschap: ‘Waar geen tegenstand is, daar is ook geen verlossing’.

Het veulen van een ezelin

Ondertussen bleef het een vreemde verschijning, de voormalige kolensjouwer als predikant. De één (John Chapman) vergeleek hem met ‘het veulen van een ezelin, waarvan Job spreekt’. Een ander beschuldigde hem van ‘teugelloze beuzelpraat’. Er waren voor Huntington scheldnamen te over, zoals: ‘De aartsbisschop van de Titchfield Street’, ‘Dominee Kolenzak’, of nog erger.

Een predikant die hem eens kwam beluisteren, ds. Samuel Adams, schreef echter na die dienst: ‘Een werkelijk wonderbaarlijke en heilige man. De geweldige kracht die in zijn preken van hem uitging, is zelden geëvenaard en nooit overtroffen’. Een onbekende heer ‘R.M.’ zei: ‘Hij preekte als een ambachtsman die niet beschaamd wordt’. Een van zijn vrienden, Elizabeth Morton, schreef, nadat ze Huntington voor het eerst had beluisterd: ‘Ik merkte twee zaken in zijn prediking op, hetwelk mij terstond ten gunste van mr. Huntington innam. Ten eerste: Hoe hij Christus verhief als onze enige gelukzaligheid, en in Wie wij alleen rust kunnen vinden voor onze zielen. (...) Ten tweede: hoe hij het Woord verhief.’

Lekeprediker en oefenaar

In de Christelijke Encyclopedie beschrijft prof. dr. S. van der Linde Huntingtons prediking als volgt: ‘Deze separatistische lekeprediker preekte de genade, vooral de rechtvaardiging, op een ruige manier. (...) Deze populaire, plastische prediking, zoals ze weinig gehoord werd sinds de tijd van de puriteinen, maakte grote opgang’. In Huntington zag Van der Linde ‘de predikant zonder studie, de oefenaar, zoals het Geref. Protestantisme die op typische wijze kent, wiens kracht we begrijpen, zonder daarom zijn zwakheid te kunnen vergeten’.

(wordt vervolgd)

Vaders en moeders appen ook

Er wordt veel geschreven over het gebruik van de smartphone in onze gezindte. Met name onze jongeren worden dan aangesproken en vermaand. En het is zeker waar dat onze jongeren in een zeer complexe tijd leven. Ze hebben de wereld in hun jaszak, een wereld die als een magneet een geweldige aantrekkingskracht op hen heeft. Dit komt omdat de wereld aansluiting vindt in hun hart.

Het zijn helaas niet alleen de jongeren op wie de smartphone zo'n grote aantrekkingskracht heeft. De meeste ouderen kunnen evenmin omgaan met de smartphone.

Vroeger was de televisie in onze gezindte taboe. Want, zo zeiden we tegen elkaar: Wij kunnen niet met de knop omgaan. Nu, vele jaren later, zijn we kennelijk opeens wel baas over de knop en durven we te zeggen - we menen het ook echt - dat we best verantwoord met de smartphone om kunnen gaan.

Ook ik, als vader, ben er achter gekomen dat de smartphone een groot gevaar is binnen het gezin. Als we als ouderen even niets te doen hebben, pakken we onze smartphone. Een wereld aan eindeloze mogelijkheden opent zich.

Het wordt steeds lastiger om van het scherm af te blijven. Er ontstaat steeds meer onrust en onzekerheid. Er is angst om iets te missen. Er is steeds minder écht contact met de mensen die belangrijk voor ons zijn. Want verslaving en afleiding zijn maar één klik van ons verwijderd. Ook wij als ouderen zijn al verslaafd aan de smartphone. Het valt onszelf al nauwelijks meer op. Is dat niet de reden dat het smartphone-gebruik gedoogd wordt binnen onze gezindte?

Inmiddels is de smartphone hard op weg om het verslavendste middel ooit te worden, niet alleen voor jongeren, maar ook voor volwassenen. Deze slimme telefoon is ons belangrijkste en meest gekoesterde bezit geworden. Zonder dat we het ons realiseren, is het scherm het middelpunt van ons leven.

Welk voorbeeld gaat er hier van ouders uit? Kunnen wij van onze jonge mensen verwachten dat, als ze geen goede voorbeelden zien, zij het anders zullen doen? Ligt hier niet een grote schuld in onze gezindte? Wat zien onze kinderen meer? Een vader die bidt? Of een vader die appt?

De impact van smartphones en tablets is duidelijk. De Bijbel wordt minder gelezen in de papieren versie. We openen onze telefoon en lezen wel even een Bijbel-app. Dat dit dan vaak niet meer de Statenvertaling met kanttekeningen is, lijkt al minder te deren.

We klagen dat we in donkere tijden leven en dat we zo weinig horen van het doorbrekende werk Gods. In een gemeente met meer dan 1200 leden vroeg ik eens aan catechisanten of ze jaloers zijn op Gods volk. Het antwoord was: 'Meneer, ik ken ze niet. Ik zou niet weten naar wie ik toe moet om Gods volk te spreken'. Wat een aanklacht voor ons als ouderen.

Waar zijn de vaders en de moeders die door genade een teer en afhankelijk leven aan de genadetroon mogen hebben? Praten we met onze jongeren nog over de dienst des Heeren? Weten ze nog wat het is om Godvrezende ouders te hebben, in plaats van een appende vader en moeder?

Laten we als ouders -en ook als ambtsdragers- onze jongeren vertellen hoe de Heere in het leven is gekomen, hoe we zondaar voor God zijn geworden en hoe Christus ons eigendom is geworden. Dat laat wat achter bij onze jongeren, meer dan appende ouderen.

Is er een weg terug? Jazeker, alleen bij God vandaan. Dat we dan samen met onze kinderen zouden belijden: 'Wij hebben gezondigd, mitsgaders onze vaders, wij hebben verkeerdelijk gedaan; wij hebben goddelooslijk gehandeld' (Psalm 106).

Een vader

“Van Heidelberg naar Dordrecht en terug”

Duitsland is de bakermat van de Reformatie. Gods Woord is er gepredikt en heeft door de werking van Gods Geest vrucht gedragen. De Kerk heeft er gebloeid.

ds. H.A. van Zetten,
Benthuizen

Maar hoe is het nu? Kort gezegd: ronduit triest. Een seculiere kaalslag heeft plaatsgevonden. Binnen de Evangelisch-lutherse kerken klinkt moderne theologie in steeds korter wordende preekjes en er wordt een liturgie bevorderd die aan de smaak van mensen tegemoet wil komen. De vrije kerken zijn deels arminiaans. Grosso modo lijkt Duitsland op een geestelijke woestijn. De Stichting “Vrienden van Heidelberg en Dordrecht” wil het thuisland van Luther als het ware iets ‘teruggeven’. Dat verklaart ook de titel van een zojuist uitgegeven boekje: ‘Van Heidelberg naar Dordrecht en terug’.

Op de synode van Dordrecht (1618-1619) is de Heidelbergse Catechismus hartelijk aanvaard als leidraad voor de leerdienst op zondag. De stichting zou het het Duitse volk gunnen dat de Bijbelse waarheden die in de Catechismus behandeld worden, weer meer gekend, beleden en doorleefd worden. Men richt zich overigens op het hele Duitse taalgebied om daar Gods Woord te zaaien, dus ook op Zwitserland en Oostenrijk, en tegenwoordig ook op Turkije. Er wordt lectuur verspreid die de drie stukken -ellende, verlossing en dankbaarheid- van het Heidelbergse leer- en troostboek als leidraad hebben.

Boekje uit de Palts

Hoe komt het toch dat dit belijdenis-

geschrift al meer dan 450 jaar gebruikt wordt? De voorzitter van de stichting, ds. C. Sonneveld, zegt het zo: ‘Het boekje uit de Palts is door en door Bijbels. De Tien Geboden, het Onze Vader en de Apostolische Geloofsbelijdenis (gebod, gebed en geloof) worden erin behandeld. Het werk van de drie-enige God tot zaligheid en levensvernieuwing schittert erin uit. Leer, beleving en levenspraktijk komen op evenwichtige wijze naar voren. Daarbij heeft de Catechismus een heel persoonlijke toon. De diepste levensvragen worden erin blootgelegd. Er wordt gewezen naar de enige troost in leven en sterven’.

Ds. G.J. van Aalst gaat in op ‘Rode draden in de Heidelbergse Catechismus’. De eerste ‘rode draad’, die de 52 zondagen aan elkaar verbindt, is die van de drie stukken. De tweede ‘rode draad’ is die van wedergeboorte (Zondag 3), geloof (Zondag 7), rechtvaardiging (Zondag 23) en bekering (Zondag 33). Hij onderstreept ook het door-en-door Bijbelse van de Catechismus: ‘Eigenlijk moeten we allen de GBS-uitgave van de HC met uitgeschreven Bijbelteksten voortdurend erbij houden. (...) Dan komen we onder de indruk van de eerbied en getrouwheid waarmee naar de Schrift geluisterd wordt’.

Verder zijn er bijdragen uit de hele interkerkelijke achterban van de stichting, onder meer van ds. P. den Ouden (Katwijk aan Zee), over ‘de Heidelbergse Catechismus

in het gezin’, ds. J.A. Weststrate (Pretoria), over ‘de Troostbron’ in de pelgrimsreis van de christen, D.T. Kaan-Potes over de hoge waardering die zij heeft voor dit belijdenisgeschrift (de uit Ecuador afkomstige mevr. Kaan-Potes is rooms-katholiek opgevoed en behoort nu tot de Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke).

Prof. dr. W. van Vlastuin (VU) schrijft onder meer: ‘In het algemeen ben ik buitengewoon dankbaar dat wij de Heidelbergse Catechismus als leidraad voor onze verkondiging hebben. Dat behoedt predikanten en gemeenten voor eenzijdigheden’. Ds. A.J. Mensink (Krimpen a.d. IJssel) bewondert de schoonheid van het geschrift. Ds. G. Clements schrijft over ‘de ware schat van de kerk’, ds. J.M.J. Kieviet (Renswoude) over ‘Preken uit de Catechismus’. In de bijdrage van L.A. Kroon (JBGG) lezen we: ‘Theologisch is het een verwarrende tijd. De nieuwe generaties hebben het nodig te blijven bij de gezonde leer. Het onderwijs in de drie stukken vanuit de Catechismus houdt dicht bij de Bijbel en wijst de weg naar de zaligheid in de Heere Jezus Christus. Wanneer jongeren daarbij blijven, is er hoop. Het zaad zal Hem dienen (...), omdat Hij het gedaan heeft’ (Ps. 22:31-32). Ds. G.W.S. Mulder (Zoetermeer) benadrukt de waarde van de Reformatie en de noodzaak van doorgaande reformatie.

‘De Troostbron’ in de pelgrimsreis van de christen.

Welriekend veldboekje

In totaal leverden achttien scribenten een bijdrage. Zo werd in diverse toonaarden, langs verschillende lijnen en in allerlei kleuren een welriekend veldboekje samengesteld rondom de Heidelbergse Catechismus. Lees het zelf!

Hoe kom ik aan dit boek? De mensen van de stichting dachten al dat u die vraag zou stellen. Wel, u kunt zich aanmelden bij de stichting (www.svvhed.nl) en u krijgt het boek gratis thuisgestuurd. Er zijn vanzelf financiële middelen nodig om het belangrijke werk dat de stichting verricht, te bekostigen. Laat dit werk een plaats mogen hebben in ons ambtelijke en persoonlijke gebed.

N.a.v. “Van Heidelberg naar Dordrecht en terug; het belang van de Heidelbergse Catechismus toen en nu”, ds. C. Sonneveld e.a.; 96 blz.; (gratis te verkrijgen via aanmelding bij de Stichting op www.svvhed.nl).

Spin

P.C. Beeke, Middelburg

De spin is best een nuttig beestje. Hij ruimt schadelijke insecten op. En daar zijn we dan mooi van af. Ik las eens dat Gods kinderen, schuilend in een grot, veilig waren door een web voor de ingang. Ja, de spin doet goed werk. Maar niet iedereen is blij met die 'enge' spinnen.

John Bunyan vindt ze walgelijk. Want ze werken in het donker en zitten overal. Op de oordeelsdag blijft er voor jou een huis van spinnenkoppen over, zei 'vriend' Biddad tegen Job. Geen mooi vooruitzicht! Spinnen vind je in open ramen én donkere hoekjes. Op de grond én hoog op zolder.

Bij jou thuis én in het paleis van de koning. Altijd op zoek naar buit. Hij zit urenlang midden in zijn web en wacht. Tot een vliegje of mugje, beetje nieuwsgierig, zomaar even het web op gaat. En gelijk komt hij in actie. Hebbes! De vlieg spartelt nog even tegen en het is voorbij. De spin spuit gif in zijn prooi en pakt hem netjes in met zijn draden. De vlieg is erin gevlogen en kan het verder wel vergeten.

Kinderen en volwassenen zitten op het wereld-wijde web. Het leven is vol met internet. Voor school, werk en vrije tijd. We begrijpen allemaal dat kinderen én ouders afspraken nodig hebben over hun pc-gebruik. Dat is geen foutje van wie dan ook. Niks mis met (beschermd) internet, dat kan heel nuttig zijn. Ook niks mis met duidelijke regels waar iedereen zich

aan houdt. Hoezo regels? Er kijkt altijd iemand mee, Die straks onze Rechter is. Dat is reden één. En de tweede reden is: de spin midden in het web, rusteloos op zoek naar prooi, ligt op de loer om jou en mij te verderven. Als ouders en kinderen dit bedenken, hebben we allemaal aan één regel genoeg. 'Waakt en bidt!'

MAARTEN LUTHER

vervolgverhaal

6

*een trouwe
dienstknecht van God*

H. van Dam

Weer maakt Maarten de reis van Mansfeld naar Erfurt. Hij is helemaal alleen, maar daar geeft hij niet om. Hij is al een man van 21 jaar!

De weg die hij gaat, loopt door een groot bos. Het wordt donker. De zon zoekt een schuilplaats achter donkere wolken. Maarten haast zich. Hij wil zo gauw mogelijk schuilen voor de bui, die dreigend dichterbij komt. Maar het lukt al niet meer. Enkele harde windstoten, plotseling een felle bliksemstraal en direct daarna een knetterende slag. Een grote

onweersbui barst los. In grote angst holt Maarten verder. Maar dan schiet ineens een vurige bliksemstraal vlak naast hem in de grond. Maarten wordt languit tegen de aarde gedrukt. Het is alsof hij even in een diepe, gapende afgrond kijkt. Zal hij daarin neerstorten..?

In hevige doodsangst horen we hem met hese stem schreeuwen: 'Help mij, heilige Anna; ik zal monnik worden!' Het onweer trekt weg. Bevend staat Maarten weer op. Hij leeft nog! Maar wat heeft hij beloofd, toen hij daar languit op de grond lag? Tot wie riep hij om hulp? Anna was de moeder van Maria. In het

dorp waar Maarten vroeger woonde, werd ook veel tot háár gebeden. De mensen geloofden dat Anna vooral de mannen beschermde die in de mijnen werkten. Anna zal in de hemel voor hen naar Maria gaan en Maria gaat dan weer naar de Heere Jezus toe.

Aan haar heeft Maarten dus beloofd dat hij monnik zal worden. Maar God heeft ook gehoord wat hij beloofd heeft! God wil vast en zeker dat hij monnik wordt. In dat onweer hoorde hij eigenlijk de stem van God. Zo denkt Maarten. En hij weet heel goed: wat je beloofd hebt, moet je ook doen. Want anders zal de straf van God vreselijk zijn.

Boekennieuws

"Goed dat ik het weet!", N. Verdouw; uitg. ds. G.H. Kerstencentrum, Veenendaal; 108 blz.; € 12,50.

Goed dat ik het weet!

Vanuit de lessenserie van het ds. G.H. Kerstencentrum zijn twintig praktische thema's voor jongeren samengevat in het boekje "Goed dat ik het weet!". De doelstelling is lovenswaardig: jongeren vanuit de Bijbel toerusten rondom thema's als rust, geloven, de Heilige Doop, vaccineren en Gods verbond.

Het boekje leest als een audioverslag waarin je 'meester Verdouw' aan het woord hoort. Hij richt zich direct tot jongeren, schrijft in een actieve vorm en probeert het concreet te maken. Hoewel de toon wellicht niet alle jongeren zal aanspreken, reikt het boekje wel geschikte bouwstenen aan om met onze jongeren in gesprek te gaan. Dat hebben ze nodig: principiële sturend vanuit een open dialoog leiding geven en ze zo aanzetten tot persoonlijke meningsvorming. Want let wel: juist dit soort thema's komen vooral tot hun recht in het gesprek waarin leidinggevend en kerkenraadsleden naast jongeren staan.

Uit de manier waarop de thema's beschreven worden, is de bewogenheid met jongeren goed merkbaar en blijkt de drang van de auteur om elk thema dichtbij te brengen. Dat is een pluspunt. In de tekst worden helaas wel veel moeilijke woorden gebruikt of Bijbelteksten aangehaald zonder dat deze uitgelegd worden. De verstaanbaarheid moet zeker onze aandacht hebben. De auteur gaat in dit boekje lastige thema's niet uit de weg. Frank

en vrij zet hij Bijbel en bijvoorbeeld homoseksualiteit, wetenschap of de islam naast elkaar. Dat verdient onze waardering. Soms gebeurt dit wel met een stelligheid die ook vraagtekens kan oproepen. Ook christelijke wetenschappers kunnen niet onomstotelijk het gelijk van de Bijbel bewijzen in wetenschappelijke discussies; ten diepste is dit een geloofszaak.

Verdouw benadrukt sommige thema's sterk vanuit de uitverkiezing. De, soms terechte, vrees voor een algemene verzoening mag aan de andere kant de welmenende nodiging: 'Wie heeft lust de Heere te vrezzen? Het allerhoogst en eeuwige goed' niet (bijna) verdringen. Zeker niet naar onze jongeren toe. Een goed gerucht van de bereidwilligheid van de Heere, het jaloers maken op Zijn liefdedienst, hebben ze juist in deze tijd dringend nodig.

Sjaak Jacobse, jeugdwerkadviseur

"Een geopende Evangeliedeur", uitg. Gebr. Koster, Barneveld; preken van verschillende (overleden) predikanten; 175 blz.; € 15,90 (excl. € 3,50 porto); bestelmogelijkheid: € 19,40 overmaken op NL17ABNA 0492 83 6302 t.n.v. bouwfonds Ger. Gem. Nieuw-Beijerland o.v.v. naam, adres, postcode en woonplaats, of per e-mail: a.j.herweijer@solcon.nl, of per telefoon: 0186-722109.

Een geopende Evangeliedeur

In verband met de bouw van een nieuwe kerk voor de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beijerland, is een nieuwe prekenbundel verschenen. Op de omslag ervan zien we de contouren van de nieuwe kerk met op de achtergrond de goudgele gloed van de zon en op de voorgrond een opengeslagen Bijbel. In de bundel vindt men stoffen uit zowel het Oude als het Nieuwe Testament. Deze keurig verzorgde uitgave maakt duidelijk dat de gemeente van Nieuw-Beijerland een bevoorrechte gemeente is. Er zijn negen preken opgenomen van voorgangers die deze gemeente mochten dienen en één van de huidige predikant. Ds. D.C. Overduin en ds. A. van Dijke dienden de gemeenten zelfs tweemaal. De leraars die Nieuw-Beijerland dienden waren onderscheiden. De tijd waarin zij gediend hebben, de gaven waarmee zij bekwamd waren en de genade waarmee zij bedeed waren, typeren hun dienstwerk. En toch zal men in de preken treffende overeenkomsten vinden in de boodschap, die al zoveel jaren mag klinken in dit lieflijke dorp aan het Spui.

We weten dat zij die nog in leven zijn met goede herinneringen mogen terugdenken aan de preekstoel aan de Middeldoel en de ambtsperiode aan de Voordeel.

De titel van het boek is ontleend aan het thema dat oefenaar N.H. Beversluis koos voor de stof uit Jesaja 49:8-9: "Een geopende Evangeliedeur, namelijk: Christus". Die deur is in Nieuw-Beijerland

vele malen opengegaan. Door de prediking van het Woord wilde de Heilige Geest verloren zondaren door die Deur doen gaan. Ook deze gemeente ligt immers buiten het paradijs.

Het is daarom onze hartelijke wens dat dit onder de bediening van ds. A. Vermeij nog vaak mag gebeuren. Van hem staat aan het slot van de bundel een preek over 'een liefdevolle opwekking om te zoeken, te bidden en te kloppen'. De moederbelofte waarover ds. A. Moerkerken schrijft, geeft nog verwachting en de dauw waarover ds. P. Melis schrijft, is nog niet opgedroogd. Daarom worden melaatsen, waar de preek van ds. D. de Wit over handelt, ook nu nog gereinigd.

De bundel is mede bedoeld om het bouwfonds van financiële middelen te voorzien om de nieuwbouw te realiseren. Dit is een reden temeer om een bestelling te plaatsen!

ds. A. Schot, Nunspeet

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Rijssen-Zuid, ds. B. Labee te Veenendaal; te Zwolle, ds. G. Hoogerland te Stolwijk.

AANGEPASTE KERKDIENTEN

Capelle aan den IJssel (West)

Op zaterdag 11 februari wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Capelle aan den IJssel (West) een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan student H.J. Agteresch. Hij hoopt te spreken n.a.v. Numeri 21:1-9. Het thema van de preek is: "De koperen slang". De dienst begint om 15.00 uur. Allen hartelijk welkom.

Nijkerk

Op zaterdag 18 februari wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nijkerk een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. In deze dienst hoopt voor te gaan student M. Blok. De dienst begint om 14.30 uur. Het thema van de preek is: "Jezus en Zachéüs", n.a.v. Lukas 19:1-10. Iedereen - met of zonder beperking - is van harte welkom.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 13 JANUARI 2017

Ds. H. Brons opent de classisvergadering op de gebruikelijke wijze.

Bijzonderheden sinds de vorige vergadering: Oud-ouderling A. Koudstaal van Barendrecht is overleden in de leeftijd van 88 jaar. Op 2 januari is ds. C. Neele verhuisd naar verpleeghuis Salem in Ridderkerk. Mevrouw Neele verblijft nog in het Maasstad ziekenhuis waar behandeling en therapie wordt gevolgd. Ouderling M. Bal was 15 oktober 25 jaar verbonden aan de gemeente Rotterdam-Centrum, van 1991-2009 als koster en van 2009 tot heden als ouderling. Ouderling W.P. Visser diende 1 januari 25 jaar in het ambt de gemeente Krimpen aan den IJssel (2,5 jaar als diaken en 22,5 jaar als ouderling). De tijdelijke preses spreekt hartelijke woorden bij de gebeurtenissen van rouw, zorg en jubilea.

Het moderamen wordt als volgt vastgesteld: preses ds. C. van Ruitenburg, 1° assessor ds. H. Brons, 2° assessor ouderling C. Deelen, quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling K. Bel. Adviseur is ds. W. Silfhout. De quaestor M.J. de Vries wordt bij approbatie opnieuw gekozen voor de volgende periode van vier jaar.

Het bestuur van de Petrus Datheen school vraagt een bijdrage voor het vervoer van leerlingen. Na bespreking wordt het volgende besloten:

- Het staat een kerkenraad vrij om de teruggestorte bijdrage van de Koelmannschool aan te wenden voor de Petrus Datheen school.

- Omdat de door het bestuur aangegeven bodem van 25.000 euro nog niet in zicht is zal nu geen classicale bijdrage worden gegeven.
- Bij nood zal de classis altijd bijspringen.
- Voor de volgende vergadering zal een meerjarenprognose worden gevraagd.

Verwijzend naar eerder gemaakte afspraken vraagt een gemeente een uitspraak van de classis over de te hanteren kerkelijk grenzen. Dit met het oog op de komende renovatie en toekomstige bewoning van serviceflat Avondrust. Deze eerder gemaakte afspraken blijken te vrijblijvend te zijn. Alles staat echter al op papier. De vraag is dan ook aan de kerkenraden om zich te houden aan deze afspraken en met elkaar te overleggen.

Naar de Particuliere Synode Zuid-West, die vergadert op 4 mei 2017 te Werkendam, worden de volgende broeders afgevaardigd, als primi: de predikanten H. Brons en C. van Ruitenburg en de ouderlingen B. Agteresch, M. Bal, K. Bel, G. van der Hoek, E. Kempeners en M.J. de Vries.

De preses besluit deze classisvergadering en verwijst naar de volgende ambtsdragersbijeenkomst over het thema: "Huwelijksproblematiek en kerkrechtelijke aspecten bij echtscheiding anno 2017".

Scriba K. Bel, Capelle aan den IJssel

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2016

Pag. 127, gemeente **ALBLASSERDAM**.

Scriba is nu: T. Sterk, Emmertarwehof 13, 2952 EA Alblasserdam, tel.(078) 6454261, e-mail: scriba@gergemalblasserdam.nl

Berichten

REGIONALE ZENDINGSMIDDAG TE SLIEDRECHT

Regionale zendingsmiddag op zaterdag 18 februari in de Boazkerk van de Gereformeerde Gemeente te Sliedrecht. Opening en meditatie door ds. M. Karens. P.C. van Olst zal een en ander vertellen over zijn ervaringen als evangelist in Ecuador. Muzikale bijdrage door jeugdkoor Hosanna uit Dordrecht.

Spreker: J.W. van Toor, voorlichter ZGG. Aanvang: 14.30 uur; hieraan voorafgaand (vanaf 14.15 uur): samenzang. Er is een crèche voor (kleine) kinderen.

REGIOVERGADERINGEN BOND VROUWENVERENIGINGEN

Ede

De Bond van Vrouwenverenigingen organi-

seert op dinsdag 21 februari een regiovergadering. Aanvang: 19.30 uur. Locatie: Petra-kerk van de Gereformeerde Gemeente te Ede. Spreker: ds. M. Joosse over 'Vergeving'. Leiding: ds. A. Verschuure. Collecte o.a. ten bate van vakantieweken voor mensen met een beperking, die door de vrouwenbond worden georganiseerd.

Leerdam

De Bond van Vrouwenverenigingen organiseert op dinsdag 14 februari een regioavond. Aanvang: 19.30 uur. Locatie: kerk Gereformeerde Gemeente te Leerdam. Ds. M. Karens hoopt een lezing te houden

over 'Effatha, wordt geopend!'.
Leiding: ds. A. Verschuure. Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

GESPREKSGROEP OUDERS VAN KINDEREN MET AUTISME

Zou u ook graag met andere ouders van gedachten willen wisselen over uw kind(eren) met autisme? Op de bijeenkomsten over autisme, die de afgelopen jaren binnen de afdeling Veluwe van Helpende Handen zijn gehouden, werd de behoefte aan 'lotgenotencontact' uitgesproken. Daarom zal in deze regio gestart worden met een gespreksgroep voor ouders van kinderen met een autisme spectrum stoornis.

De eerste bijeenkomst zal worden gehouden op maandag 27 maart in een zaal bij de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Elspeek, aanvang: 20.00 uur. Op deze avond zullen afspraken gemaakt worden over het vervolg. U bent van harte welkom!

Opgeven voor deze bijeenkomst kan door te mailen (o.v.v. naam en woonplaats) naar mjfolmer@kliksafe.nl of te bellen naar 0577-492241. Ook als u hiervoor belangstelling hebt maar de eerste keer niet aanwezig kunt zijn, graag uw gegevens doorgeven.

ZANGAVONDEN

Barendrecht

Koor- en samenzangavond op zaterdag 18 februari, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Barendrecht, m.m.v. gemengd koor Jubilate uit Capelle aan den IJssel, Arjan Kuiper, orgel, jongerenkoor Cantilena uit Werkendam en Anton de Raad, orgel.

Barneveld

Psalmzangavond op zaterdag 18 februari, aanvang: 19.30 uur, in de Oude Kerk te Barneveld, m.m.v. bovenstemgroep Genemuiden en René van Wendel, organist. Collecte t.b.v. Stichting Timotheos.

Ede

Datheen-samenzangavond op zaterdag 18 februari, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Ede. Opening, meditatie en sluiting door ds. A. Verschuure. Organist: Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. Adullam, Siloah en De Schutse.

Elburg

Koor- en samenzangavond op zaterdag 18 februari, aanvang: 19.15 uur, in de Grote Kerk te Elburg, m.m.v. Jong gemengd koor Laudate Deum uit Apeldoorn, jeugdkoor Kinderklanken uit Nunspeet en verschillende musici.

Goes

Zangavond op zaterdag 25 februari, aanvang:

19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Goes, m.m.v. mannenkoor De Lofzang en organist Arjan Breukhoven. Spreker: ds. A.P. Baaijens. Collecte t.b.v. Theologische School.

Mijdrecht

Psalmzangavond op zaterdag 18 februari, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Mijdrecht, m.m.v. bovenstemgroep Barneveld. Appelwoord door A. Karens, voorlichter Deputaatschap voor Israël.

MUZIEKAVOND VOOR CD-OPNAME TE UTRECHT

Zaterdag 18 februari hoopt in de kerk van de Gereformeerde Gemeente van Utrecht een muziekavond & CD-opname plaats te vinden. Dit t.g.v. het vertrek komend voorjaar uit de Westerkerk en het afscheid van het monumentale Quellhorstorgel. Tijdens deze avond zal in het bijzonder veel samenzang worden opgenomen. Allen hartelijk welkom, in het bijzonder oud-gemeenteleden van Utrecht. Collecte voor orgel- & kerkbouw. Aanvang: 19.30 uur. Na afloop is er gelegenheid voor ontmoeting en koffiedrinken.

50-JARIG BESTAAN KINDERKOOR SURSUM CORDA TE GOUDA

Het kinderkoor Jong Sursum Corda uit Gouda bestaat 50 jaar, ter herdenking waarvan op 12 mei een (samen)zangavond wordt gehouden. Ben(t) u/jij oud-lid hiervan en wil(t) u/jij deze avond meezingen? Op donderdag 20 april is er een repetitie-avond voor oud-leden. Aanvang: 20.15 uur. Opgeven voor deelname vóór 23 maart o.v.v. naam en leeftijd. jongsursumcorda@gergemgouda.nl

VERKOPING TE MEEUWEN

Verkoping door de zendingskrans Draagt elkanders lasten te Meeuwen op vrijdag 17 februari, van 15.00-21.00 uur, in de kerksaal van de Gereformeerde Gemeente. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatiepost in Tilburg.

AANMELDING VOOR VAKANTIEWEEK OUDEREN 65+ DIE ZORG NODIG HEBBEN

De Commissie Vakantieweken organiseert voor mensen met een beperking, die ouder dan 65 jaar zijn en enige hulp nodig hebben, ook in 2017 een vakantieweek.

Er gaat in deze week een aantal stafleden mee die u kunnen helpen bij de zelfzorg die u nodig heeft. Heeft u een helpende hand nodig bij het douchen of bijv. insuline spuiten of heeft u enige hulp nodig bij het medicijngebruik, dan zijn er verpleegkundigen of verzorgenden die u daarbij kunnen helpen. Deze vakantieweek is ook geschikt voor

mensen met een beperkte mobiliteit. Er worden voldoende rustmomenten ingelast en het tempo in de week ligt niet zo hoog. Er worden in de week wel diverse activiteiten in en om het oord georganiseerd.

's Zondags worden twee kerkdiensten in het oord gehouden en verder wordt er ook in de week enkele keren een Bijbelstudie gedaan. Dit jaar wordt zo'n week gehouden in hotel De Rijper Eilanden te De Rijp van 17 - 24 juni. De prijs van deze geheel verzorgde week is voor een eenpersoonskamer € 700,- en voor een tweepersoonskamer € 650,-. Als u gebruik maakt van een rolstoel, dan dient u deze zelf mee te brengen.

Voor aanmelding en/of meerdere inlichtingen kunt u terecht bij mw. G.A. Hoogendoorn-de Raaf, tel. 033-2863366. We verwijzen ook naar onze website: www.vakantiewekenvbgb.nl

AANMELDING VAKANTIE-MIDWEEK VOOR SPECIALE DOELGROEP

Opnieuw organiseert de Commissie Vakantieweken voor mensen met een beperking een vakantie-midweek voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, nu van maandag 19 t/m vrijdag 23 juni in hotel De Bosrand in Ede. De kosten bedragen € 420,- p.p. op basis van een tweepersoonskamer. Bent u mantelzorger van een dementerende oudere en wilt u enkele dagen samen op vakantie? Dan is deze vakantie, waarin verzorgenden de zorg (gedeeltelijk) van u overnemen, misschien iets voor u?

Voor aanmelding en/of meerdere inlichtingen kunt u terecht bij mw. G.A. Hoogendoorn-de Raaf, tel. 033-2863366. We verwijzen ook naar onze website: www.vakantiewekenvbgb.nl

FIETSPUZZELTOCHT DOOR ZAANSTREEK EN WATERLAND

Vanuit de Gereformeerde Gemeente te Westzaan wordt op zaterdag 10 juni een 40 km lange fietspuzzeltocht georganiseerd door de Zaanstreek en Waterland, een prachtig polderlandschap ten noorden van Amsterdam.

Deelnamekosten: €7,50 per p.p., kinderen onder de 12 jaar € 5,-, gezinnen € 25,-, incl. koffie, thee en frisdrank. Kosten lunchpakket voor onderweg: € 5,-. Fietsen kunnen gehuurd worden voor € 15,- p.p. De opbrengst is bestemd voor renovatie van het monumentale kerkgebouw met kosterswoning van genoemde gemeente.

Start- en eindpunt: Zuivelboerderij van familie J. Bax, Zuideinde 260, Westzaan. Opgave vóór 3 juni via e-mail: nienkevandermale@gmail.com of tel. 075-2100026 (na 18.00 uur).

Kerkdiensten

ZONDAG 12 FEBRUARI 2017

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 18.00 uur stud. H.J. Agteresch; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 10.00 ds. J. IJsselstein en 19.00 uur ds. B. Labee; Borsselle 14.00 uur ds. S.W. Janse; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 10.00 en 15.30 uur stud. H.J. Agteresch; Drachten 9.30 uur ds. G. Mouw; Ede 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeek 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. van Laar; Ermelo 15.00 uur ds. A. Schreuder; Genemuiden 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen 14.30 uur ds. J. van Belzen; Hilversum 19.00 uur ds. L. Terlouw; Hoedekenskerke 18.00 uur ds. S. Maljaars; Hoogvliet 19.00 uur ds. H. Brons; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Lelystad 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. S.

Maljaars; Melissant 18.00 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Middelharnis 14.30 uur ds. G. Pater; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nunspeet 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. W. Mouw; Oostkapelle 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; Opheusden 15.30 uur ds. F. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. P. Melis; Ouddorp 18.30 uur ds. M.H. Schot; Poederroijen 9.30 en 18.30 uur stud. J. de Kok; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur stud. J.B. Huisman; Puttershoek 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul en 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 14.30 uur ds. K. Boeder; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Sint Annaland 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur ds. W.A. Zondag; Spijkenisse 16.30 uur ds. J. Driessen; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur stud. M. Blok; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingingen 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier;

Waardenburg 10.00 en 18.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.30 uur stud. W. Mouw; Westzaan 15.30 uur ds. J.S. van der Net; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. M. Mondria;

DINSDAG 14 FEBRUARI 2017

Barendrecht 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Lisse 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oostburg 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Soest 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A. Schreuder;

WOENSDAG 15 FEBRUARI 2017

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Berkenwoude 19.30 uur stud. W. Mouw; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Doetinchem 19.30 uur ds. D. de Wit; Dordrecht 19.45 uur ds. S.W. Janse; Goudswaard 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (dovendienst) ds. M. Karens; Hilversum 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Hoofddorp 19.45 uur ds. J. IJsselstein; Kortgene 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Kruiningen 19.30 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 19.30 uur ds. J. van Laar; Oud-Beijerland 19.30 uur (tijdrede) ds. W.A. Zondag; Poortugaal 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A. Schot; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Uddel 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker; Waarde 19.30 uur (tijdrede) ds. W. Silfhout; Westzaan 19.30 uur ds. G. van Manen; Zwolle 19.30 uur ds. G. Bredeweg;

DONDERDAG 16 FEBRUARI 2017

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Bodegraven 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Den Helder 19.30 uur ds. A. Verschuure; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Naaldwijk 19.45 uur stud. H.J. Agteresch; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur

ds. S. Maljaars; Rilland-Bath 19.30 uur ds. M. Karens; Sliedrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. M. Joosse; Westkapelle 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg;

VRIJDAG 17 FEBRUARI 2017

Krabbendijke 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveldt; Yerseke 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen;

ZATERDAG 18 FEBRUARI 2017

Nijkerk 14.30 uur (aangepaste dienst) stud. M. Blok.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 FEBRUARI 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang.

J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 15.30 uur (openb. bel.) ds. E. Bakker.

Advertenties

Bedroefd geef ik u kennis dat, na een vriendschap van meer dan veertig jaar, door de Heere uit dit leven is weggenomen mijn geliefde huisgenote

Neeltje Laurina de Kraker

~ Nel ~

in de leeftijd van 81 jaar.

Nieuwer Ter Aa/Achterberg; B.W. Hulsman

Correspondentieadres: Huize Spoorzicht
t.a.v. B.W. Hulsman
Cuneraweg 170
3911 RR Rhenen

Achterberg, 2 februari 2017

De begrafenis heeft dinsdag 7 februari plaatsgevonden te Nieuwer Ter Aa.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

Welgelukzalig zijn zij, die in Uw huis wonen; zij prijzen U gestadiglijk.

Psalm 84 : 5

Met droefheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze oud-koster

Barthel den Boer

Vanaf 1973 tot 2013 heeft hij zijn werk als koster voor onze gemeente mogen doen. De Heere sterke zijn kinderen, kleinkinderen en de verdere familie en heilige de roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Haamstede,
A.A. Simmelink, preses
J.J. de Jonge, scriba

Haamstede, 1 februari 2017

Te koop: Gouda, herenhuis aan mooie laan, kamer 35 m², 7 sl.k., gr. tuin, schuur 30 m². Dicht bij scholen, kerken, en station.
Prijs € 460.000. Inl.: 06 13272558

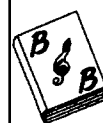
Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)

033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

BOEKEN EN MUZIEK

VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Vrouw, 26 jaar, **zoekt 3 ochtenden per week werk in omgeving Nijkerk.**
Tel: 0625086974

Bruinisse: welkom op onze gezellige camping! Verhuur safaritent/stacaravan.
Wifi. Ook stalling. www.dewelblok.nl /
tel. 0111 - 48 25 23

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Te huur aan de boulevard in Katwijk:

mooi e etage met zeezicht.

Tel. 071-4015447

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Waardeburch
0418 - 65 20 39

Werkendam
0183 - 70 10 17

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Meliëste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

FOTOKAARTEN VOOR HET GOEDE DOEL
HOLLANDKAART
WWW.HOLLANDKAART.COM

Vakantie in eigen sfeer

Boek nu uw vakantie 2017 bij
Vakantieoord Holsappel in Zuna bij
Rijssen. Info: 0548-512790 of
www.vakantieoordholsappel.nl

**Te huur aangeboden: 1 persoons
appartement**, voor jonge, werkende
dame in het buitengebied van **Lunteren
(De Valk)**. Prijs: € 425 all-in.
Info: leukplekje@solcon.nl

JH Fotokaarten heeft voor iedere
gelegenheid een unieke fotokaart.
www.jhfotokaarten.nl

NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen op Camping De Verborgene Hoek
FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte
LOGGENTENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.
www.deverborgenehoek.nl 0514-602065

Huize ds. W.H. Blaak

St. Huize ds WH Blaak, een woon-
zorgcentrum uitgaande van OGG
Geldermalsen, is op zoek naar:

Activiteitenbegeleiders
woensdag- en donderdagmiddag
Huishoudelijke vrijwilligers
alle ochtenden (incl. zaterdag)

Heeft u interesse? Neem dan contact
op met **Alie van der Sluijs**: 0418-
651180 | huizeblaak@hotmail.com.

Tielerweg 50 | 4191 NG | Geldermalsen

**TE KOOP: set zeer fraaie
ELEKTRISCHE FIETSEN**

Gazelle Orange Excellent Innergy,
2014, 8 versnellingen.

Luxe comfortfietsen met gouden
accu, voor een grote actieradius,
onderhoudsarm, geruisloze motor enz.
(Nieuwprijs 2699,00 per fiets)
Nu voor de set 1x dames 1x heren.
incl. tassen 2800,00 euro.
Tel. 0613256610 (Stroe gid)

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
een **stacaravan op gezinscamping**.
Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water
en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

**PSALMZANGAVOND MET
GENEMUIDER BOVENSTEM**
Locatie: Oude Kerk Barneveld
Datum: zaterdag 18 februari 2017
Toegang: gratis
Aanvang: 19.30 uur
Deuren open: 19.00 uur
Collecte t.b.v. Stichting Timotheos
M.m.v. Bovenstemgroep Genemuiden
Organist: René van Wendel

Op **VAKANTIE** naar:

Ommen Camp. Bergzicht of naar
Hardenberg Camp. De Kleine Belties/
Oldemeyer/De Klimberg of Vechtvallei
of de **Waddeneilanden**
of in **Friesland/ Bakkeveen**
T.h keurige chalets en stacaravans
Huur niet duur!
€ 20 p.w. voorjaarskorting!
Info op www.vdsluisvakanties.nl
of bel 0512-516096

Vakantiewoning "Haus Irmgard"

Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaappleatsen,
onderverdeeld in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

De Verrassing
Bungalowpark
Al 60 jaar
verrassend op Texel!
Welkom terug op ons park!
www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Deviaa, het begeleidingscentrum voor psychosociale
en gedragswetenschappelijke hulpverlening, biedt u naast individuele
trajecten ook trainingen aan.

- Partnercursus Autisme
(wanneer u een partner heeft met Autisme)
- Partnercursus ADHD
(wanneer u een partner heeft met ADHD)
- Faalangstraining (voor kinderen en volwassenen)
- Stress en Autisme
- Examenstress
- Burn-out preventietraining
- Workshop Autisme en Gaming

Op 6 maart 2017 gaat de Partnercursus ADHD weer van start.

Voor meer informatie, neem contact op met onze trainers, Ton Twigt,
Marieke de Bruin en Gerdien van Wijk, of bezoek onze website deviaa.nl.
Telefoon: 078-4444 000; E-mail: secretariaat@deviaa.nl

www.deviaa.nl

BESCHERM JOODSE KINDEREN TEGEN TERREUR!

De christelijke stichting "Vrienden van het Cheider"

- Zorgt voor beveiliging van de joods-orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

Stichting
Vrienden
van het **Cheider**

Maak uw gift over op IBAN: NL22 INGB 0000 419925
of NL08INGB065301463 t.n.v. Vrienden van het Cheider
www.cheidervrienden.nl

HARKES
Begrafenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Refojobs.nl INFO@REFOJOBS.NL / (06) 8143 0157
BANEN BIJ REFORMATORISCHE WERKGEVERS

- JR. BOEKHOUDKUNDIG MEDEWERKER / BOP BV / H'VELD-GIESSENDAM
- RELATIEBEHEERDER (BINNENVAART) / QUO VADIS / H'VELD-GIESSENDAM
- MEUBELSPUITER / KRELING INTERIEURBOUW / GAMEREN
- APPLICATIEBEHEERDER / CEDRAH / CAPELLE A/D IJSSEL

PARTNERS: RMU, SIRJON, CEDRAH, AETRA COACHING EN DRIESTAR EDUCATIEF

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383

www.houtsnijwerk.nl

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Huize ds. W.H. Blaak

St. Huize ds WH Blaak, een
woonzorgcentrum uitgaande van OGG
Geldermalsen is op zoek naar:

VERZORGENDE IG

Ook oproepkrachten worden
uitgenodigd om te solliciteren

Mail sollicitatie met CV naar:
verzorging.huizeblaak@kliksafe.nl.
Informatie: Aaltje Bloed, 06 12776286.

Tielerweg 50 | 4191 NG | Geldermalsen

Broeders bijeen

De Generale Synodes van de Gereformeerde Gemeenten

Samengesteld door W.B. Kranendonk

De Generale Synode is de belangrijkste van de vele kerkelijke vergaderingen die in calvinistische kerken worden gehouden. Vandaar dat er vaak veel aandacht uitgaat naar hetgeen daar besproken en besloten wordt. Niet voor niets dat in *De Saambinder*, het kerkelijk orgaan van de Gereformeerde Gemeenten, uitgebreide verslagen worden opgenomen. Ze zijn bedoeld om het kerkvolk te informeren. Vooral oudere verslagen geven tegelijk een impressie van de sfeer. In deze bundel zijn de verslagen vanaf de oprichting van *De Saambinder* in 1922 samengebracht. Daarnaast zijn van bijna alle afgevaardigden portretten opgenomen en foto's van de vergaderende broeders die vanaf het midden van de jaren zeventig zijn gemaakt door medewerkers van het *Reformatisch Dagblad*. Een interessant lees- en kijkboek.

984 pagina's

39,95

de Banier
uitgeverij

Bestel nu op www.debanier.nl/broedersbijeen
ga naar de boekhandel of bel 055 - 539 06 50

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen"

Verpleging & Verzorging door
medewerkers met een reformatische
identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg**
en **huishoudelijke hulp**

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster

Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
 E info@psychbrouwer.nl
 I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

 Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
 www.phhaastrecht.nl
 Psychologische Hulpverlening

Praktijk den Uijl
 biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
 psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
 2905 TX Capelle a/d IJssel
 010 - 7 411 411
 06 43 85 85 08
 info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Begrafenisonderneming STAM
 Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
 Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Hollands grootste in klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, 2803 PB Gouda
 Telefoon 0182-692111, www.beve-meubel.nl

 FamilyStream

'Uw persoonlijke noot voert de boventoon'

Dé reformatorische muziekstreamingdienst boordevol hoogwaardige geluidskwaliteit.

Nu 1 maand gratis bij aanmelding via familystream.nl

Available on the App Store |

SHG al meer dan 35 jaar een begrip

 Stichting Huishouding & Gezinnen

Kraamzorg
 0187 - 48 91 73
 B.g.g. 0342 - 49 21 55

Thuiszorg
 085 - 049 47 84

Maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 11.00 uur
 Vrijdag ook van 19.00 tot 21.00 uur

Zie voor informatie en aanmelden www.shgzorg.nl

Colofon

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst,
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 055-5063639
 E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
 Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
 T 0180-420865, F 0180-423583
 E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblisserdam
 T 078-6912899
 F 078-6919536
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalings abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
 De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
 St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
 T 1 905 651 2320
 E amberman47@gmail.com

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Waarom ontbreekt de stam van Dan?

In Openbaring 7 horen we de namen van de geslachten van Israël, waarvan er twaalfduizend verzegeld waren. Waarom ontbreekt de stam van Dan?

Dertien of twaalf

Bij de opsommingen in de Bijbel ontbreekt op meerdere plaatsen één van de stammen. Omdat Jozef een dubbel erfdeel kreeg in zijn twee zonen, Manasse en Efraïm, missen we soms een stam. Daardoor komen we toch aan het *symbolische* getal twaalf. Zo lezen we in Deuteronomium 33, waar Mozes de stammen zegent, niet van de stam van Simeon. In Ezechiël 48, bij de verdeling van het land Israël in twaalf delen, ontbreekt de stam van Levi. De Heere Zelf was immers hun erfdeel!

Maar in Openbaring 7 is de spanning tastbaar. Voor de verschrikkingen van de vier hoeken der aarde losbreken, is er een korte tijd waarin er mensen 'verzegeld' zullen worden. Ze worden als het ware gemerkt met een teken, dat hen onderscheidt van de wereld. Dit teken, zo schrijven de kanttekenaren, 'is de werking en versterking des Heiligen Geestes, waardoor zij tot kinderen Gods gesteld zijnde, tegen alle verleiding verzekerd worden' (kanttekening 7b). Met name worden dan twaalf stammen genoemd, waaruit twaalfduizend mensen verzegeld zullen worden. Efraïm ontbreekt, maar vader Jozef - waaruit hij gesproten is - staat er wel. Alleen Dan ontbreekt...

Buitenstaander

De vraagsteller oppert dat het misschien een geestelijke betekenis zou hebben. Zou het betekenen dat Gods volk zich ook

dikwijls als buitenstaander leert kennen? Allen die genade ontvingen, verstaan die uitdrukking wel. Op vele plaatsen, vooral in de Psalmen, lezen we van die bange klachten. Klachten waaruit duidelijk blijkt dat een pelgrim op weg naar Sion in het donker gaat. Aanvechtingen en bestrijdingen dringen tot het aanroepen van de levende God. Maar als we de Heilige Schrift eerlijk lezen, past deze uitleg niet. Zeker niet na de kanttekening hierboven.

Kanttekening

Duidelijk is de uitleg die we vinden in kanttekening 10b: 'Doch wat de Daniëten aangaat, hun geslacht wordt hier voorbijgegaan, omdat zij de eersten geweest zijn die zich tot afgoderij begeven hebben, Richteren 18, en de kalveren van Jerobeam te Dan hebben geherbergd, 1 Koningen 12. Waarom zij ook onder de eersten zijn geweest die van de heidenen zijn weggevoerd, 2 Koningen 15, en zijn onder dezelve verstrooid gebleven. Daarom ook de stam van Dan in de wederkering der Israëliëten, na de gevangenis van Babel, onder de Israëlitische stammen in het eerste boek der Kronieken niet meer wordt geteld'. Aangrijpend: uit de twaalf geslachten is de naam Dan verdwenen! Lezer/lezeres, zul(t) u/jij ontbreken uit dat geslacht waarin de Heere zo rijk wilde werken? Zal straks blijken dat onze naam niet geschreven is in het boek des levens des Lams? En dat om eigen schuld?

Johannes hoort het getal: honderd-vier-en-veertig duizend. Nee 't is geen getal om mee te rekenen: er zullen straks toch ook Daniëten (wie zou niet denken aan Simson en zijn Godvrezende ouders) staan voor de troon van het Lam, om eeuwig God groot te maken. Het getal twaalf bestaat uit drie en vier: drie wijst op God en Zijn Drie-eenheid, vier op de wereld en de windstreken. Twaalf wijst op het volk van God en 'twaalf maal twaalf' geeft aan dat Gods Kerk vermenigvuldigd zal worden. De verduizendvoudiging wijst erop dat het tot zijn volmaking gekomen zal zijn. Eén volk onder één Herder zal staan aan de grenzen van de eeuwigheid. Nogmaals die indringende vraag: zijn wij op weg naar de berg Sion, waar het Lam zal staan en de honderd-vier-en-veertig duizend? Dan moeten we in het heden der genade verzegeld worden!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog wel ongeveer zeventig vragen op een reactie te wachten.

